

This publication is a private consolidation made by Jenia PETEVA on the basis of the consolidation in the English version made by Volker HEYDT, Brussels, official at the European Commission's Directorate-General "Taxation and Customs Union".

Remarks, in particular hints to errors, which may well have occurred, should be sent to: volker.heydt@ec.europa.eu

This compilation may be freely used for non-commercial purposes.

ДОГОВОР ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(Маастрихт, 7.2.1992г., последно изменен с Договора за присъединяване от 2005г.)

КОНСОЛИДИРАНА ВЕРСИЯ

(приложима от 1 януари 2007г.)

[..] –служи да обозначава разпоредбата от Проекта за договор за създаване на Конституция на Европа, подписан в Рим на 29 октомври 2004 г., изменен с Договора за присъединяване от 2005 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. Текст на договора

Преамбюл

ДЯЛ I - Общи разпоредби

ДЯЛ II - Разпоредби за изменение на Договора за създаване на Европейската икономическа общност, с оглед създаването на Европейската общност

ДЯЛ III - Разпоредби за изменение на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана

ДЯЛ IV - Разпоредби за изменение на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия

ДЯЛ V - Разпоредби относно общата външна политика и политика на сигурност

ДЯЛ VI - Разпоредби относно полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси

ДЯЛ VII - Разпоредби относно засиленото сътрудничество

ДЯЛ VIII - Заключителни разпоредби

II. Протоколи (текстът не е възпроизведен)

Забележка: Препратките към членовете от Договора, дяловете и разделите, съдържащи се в протоколите, са променени съгласно таблиците за съответствие, включени в приложението към Договора от Амстердам.

Протокол, приложен към Договора за Европейски съюз:

Протокол (№ 1) относно член 17 от Договора за Европейски съюз (1997 г.)

Протоколи, приложени към Договора за Европейски съюз и към Договора за създаване на Европейската общност;

Протокол (№ 2) относно включването на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз (1997 г.)

Протокол (№ 3) относно прилагането на някои аспекти на член 14 от Договора за създаване на Европейската общност към Обединеното кралство и Ирландия (1997 г.)

Протокол (№ 4) относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия (1997 г.)

Протокол (№ 5) относно позицията на Дания (1997 г.)

Протоколи, приложени към Договора за Европейски съюз и към договорите за създаване на Европейската общност, Европейската общност за въглища и стомана и Европейската общност за атомна енергия:

Протокол (№ 6), приложен към Договора за Европейски съюз и към Договорите за създаване на Европейските общности (1992 г.)

Протокол (№ 7) относно институциите с оглед разширяването на Европейския съюз (1997 г.)

Протокол (№ 8) относно местоположението на седалищата на институциите и на някои органи и служби на Европейските общности, както и на Европол (1997 г.)

Протокол (№ 9) относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз (1997 г.)

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ,
НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ,
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,
НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ИСПАНИЯ,
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИРЛАНДИЯ,
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,
НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКИЯТ ХЕРЦОГ НА ЛЮКСЕМБУРГ,
НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ,
ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,
НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНОТО
КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

РЕШЕНИ да поставят началото на нов етап в процеса на европейска интеграция, започнат със създаването на Европейските общности,

КАТО НАПОМНЯТ историческото значение на края на разделението на европейския континент и необходимостта да се създаде стабилна основа за изграждането на бъдеща Европа,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ своята привързаност към принципите на свободата, демокрацията и зачитането правата на човека и основните свободи, както и принципа на правовата държава,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ, че зачитат основните социални права, определени в Европейската социална харта, подписана в Торино на 18 октомври 1961 г. и в Хартата на Общността за основните социални права на работниците от 1989 г.,

КАТО ЖЕЛАЯТ да задълбочат солидарността между своите народи, при зачитане на тяхната история, култура и традиции,

КАТО ЖЕЛАЯТ да засилят демократичното и ефикасно функциониране на институциите, така че да им дадат възможност, в единна институционална рамка, по-успешно да осъществяват поверените им задачи,

РЕШЕНИ да постигнат укрепването и сближаването на своите икономики и да създадат икономически и паричен съюз, включващ, в съответствие с разпоредбите на настоящия договор единна и стабилна валута,

ТВЪРДО РЕШЕНИ да насърчават икономическия и социалния напредък на своите народи, отчитайки принципа на устойчивото развитие и, в контекста на изграждането на вътрешния пазар и на засилено единство и защита на околната среда, както и да осъществяват политики, които гарантират успореден напредък в икономическата интеграция и в останалите области,

РЕШЕНИ да създадат общо гражданство за гражданите на своите държави,

РЕШЕНИ да осъществяват обща политика в областта на външните отношения и сигурността, включително постепенното изработване на обща отбранителна политика, която би могла да доведе до обща отбрана в съответствие с разпоредбите на член 17 и да укрепват по този начин европейската идентичност и нейната независимост с цел насърчаване на мира, сигурността и напредъка в Европа и в света,

РЕШЕНИ да улеснят свободното движение на хора и същевременно да гарантират безопасността и сигурността на своите народи, като установят пространство на свобода, сигурност и правосъдие в съответствие с разпоредбите на настоящия договор,

РЕШЕНИ да продължат процеса на създаване на все по-тесен съюз между народите на Европа, в който решенията се приемат възможно най-близо до гражданите в съответствие с принципа на субсидиарност,

С ОГЛЕД да бъдат предприети по-нататъшни стъпки за напредъка на европейска интеграция,

РЕШИХА да създадат Европейски съюз, като за тази цел посочиха за свои упълномощени представители:

(Списъкът на упълномощените представители не е възпроизведен)

КОИТО, след като си размениха установените за валидни и съставени в надлежна форма пълномощия,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 1 [I-1; I-46 § 3]¹

С настоящия договор високодоговарящите се страни създават помежду си ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ, наричан по-долу "Съюза".

Настоящият договор бележи нов етап в процеса на изграждане на все по-тесен съюз между народите на Европа, в който решенията се вземат при възможно най-голямо зачитане на принципа на откритост и възможно най-близко до гражданите.

Съюзът се основава на Европейските общности, допълнени от политиките и формите на сътрудничество, създадени с настоящия договор. Той има за задача да организира по последователен и солидарен начин отношенията между държавите-членки и техните народи.

ЧЛЕН 2 [I-3]²

Съюзът си поставя следните цели:

- да насърчава балансиран и устойчив икономически и социален прогрес и да постигне висока степен на заетост, както и балансирано и устойчиво развитие, по-специално чрез създаването на пространство без вътрешни граници, с укрепването на социално.

---

¹ Изменен с Договора от Амстердам.

² Изменен с Договора от Амстердам.

икономическото сближаване и посредством създаването на икономически и паричен съюз, който да доведе до въвеждането на единна валута в съответствие с разпоредбите на настоящия договор;

- да отстоява своята идентичност на международната сцена, по-специално чрез осъществяването на обща политика в областта на външните отношения и сигурността, в това число чрез постепенното изработване на обща отбранителна политика, която би могла да доведе до обща отбрана в съответствие с разпоредбите на член 17;

- да укрепва закрилата на правата и интересите на гражданите на държавите-членки чрез въвеждане на гражданство на Съюза;

- да поддържа и развива Съюза като пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в което се осигурява свободното движение на лица, обвързано с подходящи мерки за контрол на външните граници, за предоставянето на убежище, имиграцията, както и за превенция и борба с престъпността;

- да запази изцяло достиженията на правото на Европейския съюз и да ги развива, като следи за всяка необходима промяна във въведените с настоящия договор политики и форми на сътрудничество, за да осигури ефикасността на механизмите и институциите на Общността.

Целите на Съюза се постигат в съответствие с настоящия договор, съгласно предвидените в него условия и срокове, при зачитане на принципа на субсидиарност, така, както е определен в член 5 от Договора за създаване на Европейската общност.

ЧЛЕН 3 [I-19; III-292]³

В Съюза съществува единна институционална рамка, която осигурява съвместимостта и приемствеността при дейностите, осъществявани с цел да бъдат постигнати неговите цели, като зачита и развива достиженията на правото на ЕО.

---

³ Изменен с Договора от Амстердам.

[III-292] Съюзът, в частност, оста международно ниво в рамките на насоките в политиката в областта на своите външни отношения, сигурността, икономиката и развитието. Съветът и Комисията са отговорни за осигуряването на това единство и си сътрудничат за тази цел. Те осигуряват осъществяване на посочените политики, като всяка институция действа в съответствие с нейните правомощия компетентност.

ЧЛЕН 4 [I-21]

Европейският съвет осигурява необходимия тласък на Съюза за неговото развитие и определя неговите общи политически насоки.

Европейският съвет включва държавните глави или правителствените ръководители на държавите-членки и председателя на Комисията. Те се подпомагат от министрите на външните работи на държавите-членки и от член на Комисията. Европейският съвет заседава най-малко два пъти годишно под председателството на държавния глава или правителствения ръководител на държавата-членка, която осъществява председателството на Съвета.

Европейският съвет предоставя на Европейския парламент доклад след всяко от своите заседания, както и ежегоден писмен доклад относно осъществения от Съюза напредък.

ЧЛЕН 5⁴

Европейският парламент, Съветът, Комисията, Съдът на Европейските общности и Сметната палата упражняват своите правомощия при условията и за целите, предвидени, от една страна, в разпоредбите на Договорите за създаване на Европейските общности и в последващите договори и актове, които ги изменят или допълват, и от друга – в останалите разпоредби на настоящия договор.

---

⁴ Изменен с Договора от Амстердам.

ЧЛЕН 6 [I-2, 5, 9; part II]⁵

1. [I-2] Съюзът се основава на принципите на свободата, демокрацията, зачитането на правата на човека и основните свободи и на принципа на правовата държава, които са общи принципи за държавите-членки.
2. [I-9] Съюзът зачита основните права така, както те са гарантирани от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. и така, както произтичат от конституционните традиции, общи за държавите-членки, като общи принципи на правото на Общността.
3. [I-5] Съюзът зачита националната идентичност на своите държави-членки.
4. [I-3Abs.5] Съюзът си осигурява средствата, необходими за постигането на своите цели и за осъществяването на своите политики.

ЧЛЕН 7 [I-59]⁶

1. По мотивирано предложение на една трета от държавите-членки, на Европейския парламент или на Комисията Съветът, с мнозинство от четири пети от своите членове, след като получи официално съгласие от Европейския парламент, може да констатира наличието на очевиден риск от тежко нарушение от държава-членка на принципите, посочени в член 6, параграф 1, и да отправи съответните препоръки към тази държава. Преди да направи тази констатация, Съветът изслушва въпросната държава-членка и съгласно същата процедура може да призове независими лица да представят в разумен срок доклад за ситуацията във въпросната държава-членка.

Съветът редовно проверява дали основанията за такава констатация продължават да са налице.

2. Съветът, на заседание в състав държавни глави или правителствени ръководители на държавите-членки и като взема решение с единодушие по предложение на една трета от

---

⁵ Изменен с Договора от Амстердам.

⁶ Въведен с Договора от Амстердам, изменен с Договора от Ница.

държавите-членки или на Комисията, след като получи официално съгласие от Европейския парламент, може да установи наличието на тежко и продължаващо нарушение на посочените в член 6, параграф 1 принципи от страна на дадена държава-членка, след като покани правителството на въпросната държава-членка да представи своята позиция.

3. Когато е направена констатация по параграф 2, Съветът може с квалифицирано мнозинство да вземе решение за суспендирането на някои права, произтичащи от прилагането на настоящия договор по отношение на въпросната държава-членка, включително и на правото на глас на представителя на правителството на тази държава-членка в Съвета. Като осъществява това, Съветът взема под внимание възможните последици от такова суспендиране върху правата и задълженията на физическите и юридическите лица.

Във всеки случай задълженията на въпросната държава-членка според настоящия договор продължават да бъдат обвързващи за нея.

4. Съветът може впоследствие с квалифицирано мнозинство да вземе решение да измени или отмени мерките, взети въз основа на параграф 3, в отговор на промените в ситуацията, която е наложила тяхното налагане.

5. За целите на настоящия член Съветът решава, без да взема предвид гласа на представителя на правителството на въпросната държава-членка. Въздържането от гласуване на присъстващите лично или на представените членове не пречи приемането на решенията, посочени в параграф 2. Квалифицираното мнозинство се определя при същото съотношение на претеглените гласове на съответните членове на Съвета, каквото е предвидено в член 205, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност.

Настоящият параграф се прилага и при суспендиране на правото на глас в съответствие с параграф 3.

6. За целите на параграфи 1 и 2 Европейският парламент приема решения с мнозинство от две трети от подадените гласове, представляващи мнозинство от неговите членове.

ДЯЛ II

РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ, С ОГЛЕД СЪЗДАВАНЕТО НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

ЧЛЕН 8

(Не е възпроизведен)

ДЯЛ III

РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА ВЪГЛИЩА И СТОМАНА

ЧЛЕН 9

(Не е възпроизведен)

ДЯЛ IV

РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ

ЧЛЕН 10

(Не е възпроизведен)

ДЯЛ V⁷

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ОБЩАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ПОЛИТИКА НА СИГУРНОСТ

ЧЛЕН 11 [III-294; I-16; III-292]

1. Съюзът определя и осъществява обща външна политика и политика на сигурност по всички въпроси на външната политика и политика на сигурност, чиито цели са:

- опазване на общите ценности, основните интереси, независимостта и целостта на Съюза в съответствие с принципите, залегнали в Устава на Обединените нации;
- укрепване на сигурността на Съюза по всички начини;
- опазване на мира и укрепването на международната сигурност в съответствие с принципите, залегнали в Устава на Обединените нации, както и в Заключителния акт от Хелзинки и целите на Парижката харта, включително и онези, които се отнасят до външните граници;
- насърчаване на международното сътрудничество;
- развитие и укрепване на демокрацията и принципа на правовата държава, и на зачитането на правата на човека и на основните свободи.

2. Държавите-членки подкрепят активно и безрезервно, в дух на лоялност и взаимна солидарност, външната политика и политика на сигурност на Съюза.

Държавите-членки работят заедно за засилването и развиването на тяхната взаимна политическа солидарност. Те се въздържат от всяко действие, което е в противоречие с

---

⁷ Преструктуриран дял с Договора от Амстердам.

интересите на Съюза или може да накърни неговата ефикасност като свързваща сила в международните отношения.

Съветът осигурява спазването на тези принципи.

ЧЛЕН 12 [III-294]

Съюзът преследва целите, посочени в член 11 като:

- определя принципите и основните насоки на общата външна политика и политика на сигурност;
- приема решения за общи стратегии;
- приема съвместни действия;
- приема общи позиции;
- укрепва системното сътрудничество между държавите-членки за провеждането на тяхната политика.

ЧЛЕН 13 [III-295; I-33; I-40; III-293]

1. Европейският съвет определя принципите и основните насоки на общата външна политика и политика на сигурност, включително по въпросите, относими към отбраната.

2. Европейският съвет приема решения за общи стратегии, които се изпълняват от Съюза в областите от значителен общ интерес за държавите-членки.

Общите стратегии уточняват целите, продължителността и средствата, които да бъдат предоставени от Съюза и държавите-членки.

3. Съветът приема необходимите решения за определянето и изпълнението на общата външна политика и политика на сигурност въз основа на основните насоки, определени от Европейския съвет.

Съветът препоръчва общи стратегии на Европейския съвет и ги изпълнява като приема съвместни действия и общи позиции.

Съветът гарантира за единството, съгласуваността и ефикасността на действията на Съюза.

ЧЛЕН 14 [III-297]

1. Съветът приема съвместни действия. Съвместните действия се отнасят до определени обстоятелства, за които се преценява, че е необходимо оперативно действие от страна на Съюза. Тези действия определят задачите, обхвата и средствата, които трябва да се предоставят на Съюза, условията за изпълнението им и, ако е необходимо, тяхната продължителност.

2. Когато е налице промяна в обстоятелствата, които имат съществено въздействие върху въпросния предмет на съвместното действие, Съветът преразглежда принципите и целите на това действие и приема необходимите решения. До приемането на решение от Съвета съвместното действие продължава да бъде в сила.

3. Съвместните действия обвързват държавите-членки относно позициите, които приемат и провеждането на дейността им.

4. Съветът може да поиска от Комисията да представи пред него всякакви необходими предложения, отнасящи се до общата външна политика и политика на сигурност, които да осигурят изпълнението на съвместното действие.

5. Когато се предвижда приемане на национална позиция или действие по прилагането на едно съвместно действие се предоставя информация в срокове, които да позволят, ако това е необходимо, предварително съгласуване в рамките на Съвета.

Задължението за предоставяне на предварителна информация не се прилага към мерките, с които решенията на Съвета само се транспонират на национално ниво.

6. В случаите на неотложна нужда, произтичаща от промяна в ситуацията, и при липса на решение на Съвета, държавите-членки могат да приемат необходимите спешни мерки, като отчитат общите цели на съвместното действие. Въпросната държава-членка уведомява незабавно Съвета за всяка такава мярка.

7. В случаи на значителни затруднения при прилагането на съвместното действие, държавата-членка сезира Съвета, който ги обсъжда и търси подходящите решения. Тези решения не могат да противоречат на целите на съвместното действие, нито да пречат ефикасността му.

ЧЛЕН 15 [III-298]

Съветът приема общи позиции. Общите позиции уточняват подхода на Съюза по отделен въпрос от географско или тематично естество. Държавите-членки следят техните национални политики да бъдат съобразени с общите позиции.

ЧЛЕН 16 [I-40 Abs.5; III-301]

Държавите-членки се информират и се консултират взаимно в рамките на Съвета по всеки въпрос на външната политика и сигурността, който е от общ интерес, за да гарантират, че влиянието на Съюза се осъществява по най-ефикасен начин със средствата на съгласувани и обединени действия.

ЧЛЕН 17 [I-41; III-309; I-16]

1. Общата външна политика и политика на сигурност обхваща всички въпроси, отнасящи се до сигурността на Съюза, включително и постепенното формиране на обща отбранителна политика, която би довела до обща отбрана, ако Европейският съвет вземе

такова решение. В този случай той препоръчва на държавите-членки приемането на такова решение в съответствие с техните национални конституционни изисквания.

Политиката на Съюза в съответствие с настоящия член не засяга специфичния характер на отбранителната политика и политиката на сигурност на някои държави-членки и зачита задълженията на някои държави-членки, които виждат осъществяването на тяхната обща отбрана в рамките на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) в съответствие със Северноатлантическия договор, и е съвместима с общата външна политика и политика на сигурност, създадена в неговите рамки.

Постепенното формиране на обща отбранителна политика се подкрепя, когато държавите-членки сметат това за подходящо, от сътрудничество между тях в областта на въоръженията.

2. Въпросите, посочени в настоящия член, включват и хуманитарни и спасителни задачи, мироопазващи задачи и задачи на бойни части за управление на кризи, включително и омиротворяване.

3. Решенията, имащи отбранителни аспекти, посочени в настоящия член, се вземат без да се засягат политиките и задълженията, посочени в параграф 1, алинея втора.

4. Разпоредбите на настоящия член не препятстват развитието на засилено сътрудничество между две или повече държави-членки на двустранна основа в рамките на Западноевропейския съюз (ЗЕС) и на НАТО, при условие че това сътрудничество не противоречи или не представлява пречка за предвиденото в настоящия дял.

5. С цел по-нататъшното допълване на целите в настоящия член разпоредбите на настоящия член се преразглеждат в съответствие с член 48.

ЧЛЕН 18

1. [III-296] Председателството представлява Съюза по въпросите, отнасящи се до общата външна политика и политика на сигурност.

2. [III-296] Председателството е отговорно за изпълнението на решенията, приети по силата на настоящия дял; в това си качество то изразява, по принцип, позицията на Съюза в международните организации и на международните конференции.

3. Председателството се подпомага от Генералния секретар на Съвета, който упражнява функциите на върховен представител за общата външна политика и политика на сигурност.

4. Комисията участва изцяло в задачите, посочени в параграфи 1 и 2. При изпълнението на тези задачи Председателството се подпомага, когато е необходимо, от следващата държава-членка, която ще поеме председателството.

5. [III-302] Съветът може, всеки път когато счете за необходимо, да назначава свой специален представител с мандат във връзка с отделни политически въпроси.

ЧЛЕН 19 [III-305]

1. Държавите-членки координират своите действия в международни организации и на международни конференции. Те защитават в тях общите позиции.

В международни организации и на международни конференции, в които не участват всички държави-членки, държавите-участнички защитават общите позиции.

2. Без да се засяга параграф 1 и член 14, параграф 3, държавите-членки, представени в международни организации или на международни конференции, в които не участват всички държави-членки, информират последните за всеки въпрос от съвместен интерес.

Държавите-членки, които са членки и на Съвета за сигурност на Обединените нации, съгласуват действията си и информират подробно останалите държави-членки. Държавите-членки, които са постоянни членки на Съвета за сигурност, гарантират при изпълнението на своите функции защитата на позициите и интересите на Съюза, без това да засяга техните отговорности по силата на разпоредбите на Устава на Обединените нации.

ЧЛЕН 20 [III-306]

1. Дипломатическите и консулските мисии на държавите-членки и делегациите на Комисията в трети страни и на международните конференции, както и техните представителства в международните организации, си сътрудничат, за да осигурят спазването и изпълнението на общите позиции и на съвместните действия, приети от Съвета.
2. Те засилват сътрудничеството си като обменят информация, правят съвместни оценки и допринасят за изпълнението на разпоредбите, посочени в член 20 от Договора за създаване на Европейската общност.

ЧЛЕН 21 [I-40 Abs.6; I-41 Abs.8; III-304]

Председателството се консултира с Европейския парламент по главните аспекти и основните решения по общата външна политика и политика на сигурност и гарантира вижданията на Европейския парламент да бъдат надлежно взети под внимание. Председателството и Комисията информират редовно Европейския парламент за хода на външната политика и политика на сигурност на Съюза.

Европейският парламент може да отправя запитвания или да изготвя препоръки до Съвета. Той провежда ежегодно дебати по постигнатия напредък в изпълнението на общата външна политика и политика на сигурност.

ЧЛЕН 22 [III-299; I-40 Abs. 7]

1. Всяка държава-членка или Комисията може да сезира Съвета по всеки въпрос, отнасящ се до общата външна политика и политика на сигурност и може да прави предложения пред Съвета.
2. В случаите, изискващи бързо решение, Председателството свиква извънредно заседание на Съвета служебно или по искане на Комисията или на държава-членка, в срок от четиридесет и осем часа, а при спешност - в по-кратък срок.

ЧЛЕН 23 [III-300; I-40 Abs.8]⁸

1. Решенията по настоящия дял се приемат от Съвета с единодушие. Гласуването “въздържал се” на присъстващите или представените членове не е пречка за приемането на тези решения.

Всеки член на Съвета, който гласува “въздържал се” може да придружи вота си с изрична декларация по настоящата алинея. В този случай той не е задължен да прилага решението, но приема, че решението е обвързващо за Съюза. В дух на взаимна солидарност съответната държава-членка се въздържа от всякакво действие, което би могло да противоречи или да попречи на действието на Съюза, основаващо се на това решение, а останалите членки зачитат нейната позиция. Ако членовете на Съвета, придружили вота си с такава декларация, са повече от една трета от подложените на претегляне гласове, в съответствие с член 205, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, решението не се приема.

2. Чрез дерогация от разпоредбите на параграф 1, Съветът решава с квалифицирано мнозинство:

- когато приема съвместни действия и общи позиции или всякакво друго решение, основаващи се на обща стратегия;
- когато приема каквото и да е решение за изпълнението на съвместно действие или обща позиция;
- при назначаване на специален представител съгласно член 18, параграф 5.

Ако член на Съвета заяви, че поради важни причини, които излага, свързани с националната политика, възнамерява да се противопостави на приемането на решение, за което се изисква квалифицирано мнозинство, той не участва в гласуването. Съветът може с квалифицирано мнозинство да поиска въпросът да бъде отнесен до Европейския съвет с оглед приемането на решението с единодушие.

Гласовете на членовете на Съвета се претеглят в съответствие с член 205, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност. За тяхното приемане, решенията изискват

---

⁸ Изменен с Договора от Ница.

най-малко 255 гласа „за”, подадени най-малко две трети от членовете. Когато се приема решение от Съвета с квалифицирано мнозинство, член на Съвета може да поиска да се провери дали държавите-членки, от които е образувано квалифицираното мнозинство, представляват най-малко 62% от общото население на Съюза. Ако се окаже, че това условие не е изпълнено, въпросното решение не се приема.⁹

Настоящият параграф не се прилага за решенията, отнасящи се до военни въпроси или до отбраната.

3. По процедурни въпроси Съветът решава с мнозинство от членовете си.

ЧЛЕН 24 [III-303]¹⁰

1. Когато е необходимо да бъде сключено споразумение с една или повече държави или международни организации относно прилагането на настоящия дял, Съветът може да упълномощи Председателството, подпомогнато от Комисията, в зависимост от конкретния случай, да започне преговори за тази цел. Тези споразумения се сключват от Съвета, по препоръка на Председателството.

2. Съветът решава с единодушие, когато споразумението засяга въпрос, който изисква единодушие при приемането на вътрешни решения.

3. Когато за изпълнение на съвместни действия или за приемане на обща позиция се предвижда сключване на споразумение, Съветът решава с квалифицирано мнозинство съгласно член 23, параграф 2.

4. Разпоредбите на настоящия член се прилагат също така и по въпроси, попадащи в обхвата на дял VI. Когато споразумението засяга въпрос, за който се изисква квалифицирано

---

⁹ Въведен с Акта относно условията за присъединяване на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения, Словашката Република и промените в учредителните договори на Европейския съюз, като тези изменения са в сила от 1 ноември 2004г., , изменен с Акта относно условията за присъединяване на Република България и Румъния и промените в Учредителните договори на Европейския съюз

¹⁰ Изменен с Договора от Ница.

мнозинство при приемането на вътрешни решения или мерки, Съветът решава с квалифицирано мнозинство съгласно член 34, параграф 3.

5. Нито едно споразумение не е обвързващо за държава-членка, чийто представител в Съвета е заявил, че то следва да бъде съобразено с изискванията на нейната собствена конституционна процедура; въпреки това останалите членове на Съвета могат да изразят съгласие споразумението да се прилага временно.

6. Споразуменията, сключени при условията на настоящия член, са задължителни за институциите на Съюза.

ЧЛЕН 25 [III-307]¹¹

Без да се засяга член 207 от Договора за създаване на Европейската общност, Комитетът за политика и сигурност следи международното положение в областите, обхванати от общата външна политика и политиката на сигурност и допринася за определянето на политиката посредством представянето на становища в Съвета, по искане на Съвета или по негова собствена инициатива. Той също така наблюдава прилагането на съгласуваните политики, без да се засяга отговорността на Председателството и на Комисията.

В обхвата на настоящия дял този Комитет упражнява под ръководството на Съвета политически контрол и стратегическо ръководство на операциите по управление на кризисни ситуации.

За целите и времетраенето на операциите, определени от Съвета, по управление на кризисни ситуации Съветът може с решение да оправомощи Комитета да взема съответните решения във връзка с политическия контрол и стратегическото ръководство на операциите, без да се засяга член 47.

ЧЛЕН 26

Генералният секретар на Съвета, който е върховен представител за общата външна политика и политика на сигурност, подпомага Съвета по въпросите на общата политика в областта на

външните отношения и сигурността и допринася, по-специално, за формулирането, изработването и изпълнението на политическите решения и, когато е необходимо, действия, от името на Съвета и по искане на Председателството, чрез провеждане на политически диалог с трети лица.

ЧЛЕН 27

Комисията участва изцяло в работата по общата външна политика и политика на сигурност.

ЧЛЕН 27a [I-44]¹²

1. Засиленото сътрудничество в областите, посочени в настоящия дял, цели да гарантира ценностите и да служи на интересите на Съюза като цяло чрез отстояване на неговата идентичност като единна сила на международната сцена. То съблюдава:

- принципите, целите, общите насоки и последователността на общата външна политика и политиката на сигурност и взетите в нейните рамки решения;
- правомощията на Европейската общност; и
- съгласуваността между всички политики на Съюза и неговите външни действия.

2. Разпоредбите на членове 11 до 27 и на членове 27б до 28 се прилагат към засиленото сътрудничество по настоящия член, освен ако не е предвидено друго в член 27в и в членове 43 до 45.

ЧЛЕН 27б¹³

Засиленото сътрудничество в съответствие с настоящия дял се отнася до изпълнението на съвместно действие или обща позиция. То не се отнася до въпроси с военни или отбранителни аспекти.

---

¹¹ Изменен с Договора от Ница

¹² Въведен с Договора от Ница.

ЧЛЕН 27в [III-419]¹⁴

Държавите-членки, които възнамеряват да установят засилено сътрудничество помежду си в съответствие с член 27б, за целта отправят молба до Съвета.

Молбата се препраща за сведение на Комисията и на Европейския парламент. Комисията дава становище, по-конкретно, по съответствието на предложеното засилено сътрудничество с политиките на Съюза. Съветът дава разрешение, като решава съгласно втора и трета алинеи от член 23, параграф 2 и в съответствие с членове 43 до 45.

ЧЛЕН 27г [III-418 Abs.2]¹⁵

Без да се засягат правомощията на Председателството или на Комисията, Генералният секретар на Съвета, върховен представител за общата външна политика и политика на сигурност, осигурява по-конкретно пълната информираност на Европейския парламент и на всички членове на Съвета относно осъществяването на засиленото сътрудничество в областта на общата външна политика и политика на сигурност.

ЧЛЕН 27д [III-420 § 2]¹⁶

Всяка държава-членка, която желае да участва в засилено сътрудничество съгласно член 27в, уведомява Съвета за намеренията си и информира Комисията. Комисията дава становище на Съвета в тримесечен срок от датата на получаване на уведомлението. В срок от четири месеца след датата на получаване на уведомлението Съветът взема решение по молбата и по-конкретните условия, които счита за необходими. Решението се смята за прието, освен ако Съветът с квалифицирано мнозинство в рамките на посочения срок не вземе решение временно да го суспендира; в този случай Съветът посочва мотивите за решението си и определя краен срок за преразглеждането му.

---

¹³ Въведен с Договора от Ница.

¹⁴ Въведен с Договора от Ница.

¹⁵ Въведен с Договора от Ница.

¹⁶ Въведен с Договора от Ница.

За целите на настоящия член Съветът решава с квалифицирано мнозинство. Квалифицираното мнозинство се определя при същото съотношение на претеглените гласове на съответните членове на Съвета, каквото е предвидено в трета алинея от член 23, параграф 2.

ЧЛЕН 28 [Ш-313]

1. Членове 189, 190, 196 до 199, 203, 204, от 206 до 209, от 213 до 219, 255 и 290 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат към разпоредбите, които се отнасят до областите, разглеждани в настоящия дял.

2. Административните разходи, възникнали за институциите от разпоредбите, отнасящи се до областите, разглеждани в настоящия дял, се осигуряват от бюджета на Европейските общности.

3. Оперативните разходи, възникващи при изпълнението на тези разпоредби, също се осигуряват от бюджета на Европейските общности, с изключение на разходите за военни операции или в областта на отбраната, както и в случаите, когато Съветът с единодушие е решил друго.

В случаите, когато даден разход не се осигурява от бюджета на Европейските общности, той се поема от държавите-членки в съответствие с размера на брутния национален продукт, освен ако Съветът с единодушие не е решил друго. По отношение на разходите, възникващи от военни операции или в областта на отбраната, държавите-членки, чиито представители в Съвета са направили официална декларация по смисъла на член 23, параграф 1, алинея втора, не са задължени да участват в тяхното финансиране.

4. Бюджетната процедура, определена в Договора за създаване на Европейската общност, се прилага по отношение на разходите, които се поемат от бюджета на Европейските общности.

ДЯЛ VI¹⁷

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПОЛИЦЕЙСКОТО И СЪДЕБНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ ВЪПРОСИ

ЧЛЕН 29 [I-42; III-257]¹⁸

Без да се засягат правомощията на Европейската общност, целта на Съюза е да предоставя на гражданите високо равнище на закрила в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, чрез изработване на съвместна дейност между държавите-членки за сътрудничество в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и чрез превенция и борба с расизма и ксенофобията.

Тази цел се осъществява чрез превенция и борба с организираната или друга престъпност, по-специално тероризма, трафика на хора и престъпленията спрямо децата, нелегалния трафик на наркотици и нелегалния трафик на оръжия, корупцията и измамите, посредством:

- по-тясно сътрудничество между полицейските сили, митническите власти и другите компетентни власти в държавите-членки, осъществявано пряко и чрез Европейската полицейска служба (Европол), в съответствие с разпоредбите на член 30 и 32;
- засилено сътрудничество между съдебните и другите компетентни органи на държавите-членки, включително сътрудничество чрез Службата за европейско съдебно сътрудничество ("Евроюст") съгласно разпоредбите на членове 31 и 32;
- сближаване, когато е необходимо, на наказателноправните норми на държавите-членки, в съответствие с разпоредбите на член 31, буква д).

ЧЛЕН 30

1. . [III-275] Съвместната дейност в областта на полицейското сътрудничество включва:

---

¹⁷ Изменен с Договора от Амстердам.

¹⁸ Изменен с Договора от Ница.

- а) оперативно сътрудничество между компетентните власти, включително полицейските, митническите и другите специализирани правоприлагащи служби на държавите-членки във връзка с превенцията, разкриването и разследването на престъпленията;
- б) събиране, съхраняване, обработване, анализ и обмен на подходящи сведения, включително сведения, с които разполагат правоприлагащите служби относно сигнали за съмнителни финансови операции, в частност чрез Европол и при спазване на специфичните разпоредби, отнасящи се до защитата на личните данни;
- в) сътрудничество и съвместни инициативи в областта на обучението, обмен на служители за връзка, на временно командировани и на използването на оборудването и научните изследвания в криминалистиката;
- г) съвместната оценка на специфичните техники на разследване, отнасящи се до разкриването на тежки форми на организирана престъпност.

2. [III-276] Съветът насърчава сътрудничеството чрез Европол и по-специално през следващите пет години от датата на влизане в сила на Договора от Амстердам:

- а) дава възможност на Европол да улеснява и подкрепя подготовката и да поощрява координацията и осъществяването на специфични издирвателни действия, провеждани от компетентните органи на държавите-членки, включително на оперативни действия на съвместни екипи с участието на подпомагащи ги представители на Европол.
- б) приема мерки, които позволяват на Европол да изисква от компетентните органи на държавите-членки да водят и координират техните разследвания по конкретни дела и да развива специализирани правомощия, които могат да бъдат предоставени на държавите-членки, за да ги подпомага при разследването на организираната престъпност;
- в) насърчава установяването на връзки между разследващите и обвинителните служители, специализирани в борбата с организираната престъпност в тясно сътрудничество с Европол;
- г) създава мрежа за научни изследвания, документация и статистика по въпросите на трансграничната престъпност.

ЧЛЕН 31¹⁹

1. [III-270] Общото действие при съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси включва:

а) улесняването и ускоряването на сътрудничеството между компетентните министерства и съдебните или еквивалентни на тях органи в държавите-членки, включително при необходимост сътрудничество чрез Евроюст във връзка с процесуалните действия и изпълнението на решенията;

б) улесняването на екстрадицията между държавите-членки;

в) осигуряването на съвместимост между разпоредбите, приложими в държавите-членки, каквато може да бъде необходима за подобряването на това сътрудничество;

г) предотвратяване на конфликти на юрисдикциите между държавите-членки;

д) постепенното приемане на мерки за създаване на минимум от правила, отнасящи се до съставите на престъпленията и до наказанията в областта на организираната престъпност, тероризма и незаконния трафик на наркотици.

2. [III-273] Съветът насърчава сътрудничеството чрез Евроюст, като:

а) дава възможност на Евроюст да улеснява подходящата координация между националните прокуратури на държавите-членки;

б) насърчава подкрепата на Евроюст за криминални разследвания в случаите на тежки трансгранични престъпления, особено в случаите на организирана престъпност, по-конкретно за извършвани от Европол анализи;

в) улеснява засиленото сътрудничество между Евроюст и Европейската съдебна мрежа, по-конкретно за улесняване на изпълнението на съдебни поръчки и молби за екстрадиция.

ЧЛЕН 32 [III-277]

Съветът определя условията и рамките, в които компетентните власти, посочени в член 30 и 31, могат да действат на територията на друга държава-членка във връзка и съгласувано с органите на тази държава-членка.

ЧЛЕН 33 [III-262]

Настоящият дял не засяга изпълнението на задълженията, поети от държавите-членки с оглед поддържането на законността и реда и опазването на вътрешната сигурност.

ЧЛЕН 34 [I-33; III-263]

1. В областите, посочени в настоящия дял, държавите-членки се информират и се консултират взаимно в рамките на Съвета, с цел координиране на действията им. За тази цел те установяват сътрудничество между компетентните отдели на своите администрации.

2. Съветът приема мерки и насърчава сътрудничеството, използвайки подходящите форми и процедури, посочени в настоящия дял, допринасяйки за постигането на целите на Съюза. За тази цел, като действа с единодушие, по инициатива на която и да е държава-членка или на Комисията, Съветът може:

а) да приема общи позиции, с които определя подхода на Съюза по определен въпрос;

б) да приема рамкови решения за целите на сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки. Рамковите решения са обвързващи за държавите-членки по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат, но оставят на националните власти избора на формата и средствата. Тези решения нямат пряко действие;

---

¹⁹ Изменен с Договора от Ница.

в) да приема решения относно всяка друга цел, съответстваща на целите на настоящия дял, с изключение на каквото и да е сближаване на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки. Тези решения са задължителни и нямат пряко действие; Съветът приема с квалифицирано мнозинство необходимите мерки за изпълнението от Съюза на тези решения;

г) да съставя конвенции, които препоръчва на държавите-членки да приемат в съответствие с техните конституционни изисквания. Държавите-членки започват приложимите процедури в определения от Съвета срок.

Доколкото те не предвиждат друго, конвенциите, веднъж приети най-малко от половината от държавите-членки, влизат в сила за тези държави-членки. Мерките за прилагане на конвенциите се приемат от Съвета с мнозинство от две трети от Договарящите страни.

3. Когато Съветът действа с квалифицирано мнозинство, гласовете на неговите членове се претеглят съгласно член 205, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност, а за да бъдат взети, решенията на Съвета изискват най-малко 255 гласа „за”, подадени от най-малко две трети от членовете. Когато решението се приема от Съвета с квалифицирано мнозинство, член на Съвета може да поиска да се провери дали държавите-членки, от които е образувано квалифицираното мнозинство, представляват най-малко 62% от общото население на Съюза. Ако се окаже, че това условие не е изпълнено, въпросното решение не се приема.²⁰

4. По процедурни въпроси Съветът решава с мнозинство от своите членове.

ЧЛЕН 35 [I-377]

1. Съдът на Европейските общности е компетентен, като се спазват условията, определени в настоящия член, да дава преюдициални заключения по въпроси, отнасящи се до действителността и тълкуването на рамковите решения и на решенията относно

---

²⁰ Въведен с Акта относно условията за присъединяване на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения, Словашката Република и промените в учредителните договори на Европейския съюз, като

тълкуването на конвенциите, съставени по настоящия дял, както и до валидността и тълкуването на мерките за тяхното изпълнение.

2. С декларация, направена при подписването на Договора от Амстердам или във всеки последващ момент, всяка държава-членка има право да приеме компетентността на Съда на Европейските общности да дава преюдициални заключения, което е определено в параграф 1.

3. Държава-членка, която прави декларация съгласно параграф 2, посочва, че:

а) всяка юрисдикция на тази държава, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право, може да поиска от Съда на Европейските общности да даде преюдициално заключение по въпрос, възникнал по всящо пред него дело, и отнасящ се до действителността или тълкуването на някой от актовете, посочени в параграф 1, когато тази юрисдикция счита, че е необходимо решение по този въпрос, за да може да се произнесе, или че

б) всяка юрисдикция на тази държава може да поиска от Съда на Европейските общности да даде преюдициално заключение по въпрос, възникнал по всящо пред него дело и отнасящ се до действителността или тълкуването на някой от актовете, посочени в параграф 1, когато този съдебен орган счита, че е необходимо решение по този въпрос, за да може да се произнесе.

4. Всяка държава-членка, независимо дали е направила декларация по смисъла на параграф 2, има право да представи становища по делата или писмени възражения пред Съда на Европейските общности по делата, с които той е сезиран по реда на параграф 1.

5. Съдът на Европейските общности не е компетентен да подлага на контрол валидността или съразмерността на операции, провеждани от полицията или други правоприлагащи служби на държава-членка, или изпълнението на задълженията, поети от държавите-членки с оглед поддържането на законността и реда и опазването на вътрешната сигурност.

6. Съдът на Европейските общности е компетентен да подлага на контрол законосъобразността на рамковите решения и на решенията по искове, подадени от държава-членка или от Комисията на основание некомпетентност, съществено процесуално нарушение, нарушение на настоящия договор или на която и да е правна норма относно неговото прилагане или злоупотреба с власт. Производствата, предвидени в настоящия параграф, трябва да бъдат започнати в срок от два месеца, считано от датата на публикуване на акта.

7. Съдът на Европейските общности е компетентен да се произнася по споровете между държавите-членки относно тълкуването или прилагането на актовете, приети по член 34, параграф 2, винаги когато този спор не може да бъде уреден от Съвета в шестмесечен срок от сезирането му от страна на някой от неговите членове. Съдът на Европейските общности е компетентен също да се произнася по всеки спор между държавите-членки и Комисията относно тълкуването или прилагането на конвенциите по член 34, параграф 2, буква г).

ЧЛЕН 36 [III-261]

1. Създава се Координационен комитет, състоящ се от висши служители. Освен координираща роля, този комитет има задачата:

- да дава становища, които да представя на Съвета или по негово искане или по своя инициатива;
- да допринася, без да се засягат разпоредбите на член 207 от Договора за създаване на Европейската общност, за подготовката на работата на Съвета в областите, посочени в член 29.

2. Комисията участва изцяло в работата в областите, посочени в настоящия дял.

ЧЛЕН 37

В международните организации и на международните конференции, в които участват, държавите-членки защитават общите позиции, приети в съответствие с разпоредбите на настоящия дял.

Член 18 и 19 се прилагат, когато това е необходимо, към въпросите, посочени в настоящия дял.

ЧЛЕН 38

Споразуменията, посочени в член 24 могат да уреждат въпроси, разглеждани в настоящия дял.

ЧЛЕН 39

1. Съветът се консултира с Европейския парламент преди да приеме която и да е мярка, разглеждана в член 34, параграф 2, букви б), в) и г). Европейският парламент дава становището си в срок, който Съветът може да определи, но не по-кратък от три месеца. Ако в този срок не е дадено становище, Съветът може да вземе решение.

2. Председателството и Комисията информират редовно Европейския парламент за работата си в областите, разглеждани в настоящия дял.

3. Европейският парламент може да отправя запитвания към Съвета или да изготвя препоръки към него. Всяка година той провежда дебат по постигнатия напредък в областите, посочени в настоящия дял.

ЧЛЕН 40²¹

1. Засиленото сътрудничество в някоя от областите, посочени в настоящия дял, цели да осигури възможности на Съюза да се развива по-бързо в пространството на свобода,

---

²¹ Изменен с Договора от Ница.

сигурност и правосъдие, като същевременно зачита правомощията на Европейската общност и целите, посочени в настоящия дял.

2. Членове 29 до 39 и членове 40а до 41 се прилагат към засиленото сътрудничество съгласно настоящия член, освен ако е предвидено друго в член 40а и членове 43 до 45.

3. Разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност относно правомощията на Съда на ЕО и упражняването на тези правомощия се прилагат към настоящия член и членове 40а и 40б.

ЧЛЕН 40а²²

1. Държавите-членки, които желаят да участват в засилено сътрудничество помежду си съгласно член 40, отправят молба до Комисията, която може да даде предложение до Съвета в тази връзка. Ако Комисията не даде предложение, тя уведомява съответните държави-членки за мотивите си да се въздържи от представянето на предложение. Впоследствие държавите-членки могат да представят инициатива пред Съвета с цел да получат разрешение за съответното засилено сътрудничество.

2. Съветът дава посоченото в параграф 1 разрешение в съответствие с членове 43 до 45, като решава с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията или по инициатива на най-малко осем държави-членки, след консултиране с Европейския парламент. Гласовете на членовете на Съвета се претеглят в съответствие с член 205, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност.

Всеки член на Съвета може да поиска въпросът да бъде отнесен до Европейския съвет. След като въпросът бъде поставен пред Европейския съвет, Съветът може да решава в съответствие с първа алинея от настоящия параграф.

ЧЛЕН 40²³

Всяка държава-членка, която желае да стане участничка в засиленото сътрудничество, установено в съответствие с член 40а, е длъжна да уведоми за своето намерение Съвета и Комисията, която в срок от три месеца от получаването на това уведомление представя на Съвета становище, по възможност придружено от препоръка за специфичните мерки, които тя счита за необходими за държавата-членка, за да може тя да стане участник в това сътрудничество. В срок от четири месеца от датата на получаване на уведомлението Съветът взема решение по искането. Счита се, че решението е взето, освен ако Съветът с квалифицирано мнозинство, в същия срок, не вземе решение да го суспендира; в този случай Съветът е длъжен да обяви мотивите за своето решение и да определи срок за неговото преразглеждане.

За целите на настоящия член Съветът решава при условията, посочени в член 44, параграф 1.

ЧЛЕН 41

1. Членове 189, 190, 195, от 196 до 199, 203, 204, 205, параграф 3, от 206 до 209, от 213 до 219, от 255 и 290 от Договора за създаване на Европейската общност се прилагат към разпоредбите, отнасящи се до областите, посочени в настоящия дял.

2. Административните разходи, възникнали за институциите от разпоредбите, отнасящи се до предвидените в настоящия дял области, се осигуряват от бюджета на Европейските общности.

3. Оперативните разходи за изпълнението на тези разпоредби също се поемат от бюджета на Европейските общности, освен ако Съветът не е решил друго с единодушие. В случаите, когато даден разход не се поема от бюджета на Европейските общности, той се поема от държавите-членки в съответствие със скалата за брутния национален продукт, освен ако Съветът не е решил с единодушие друго.

---

²² Въведен с Договора от Ница.

²³ Въведен с Договора от Ница.

4. Бюджетната процедура, определена в Договора за създаване на Европейската общност, се прилага за разходите, които се поемат от бюджета на Европейските общности.

ЧЛЕН 42

Съветът може, по инициатива на Комисията или на държава-членка и след консултация с Европейския парламент, да реши с единодушие, че някои действия в областите, посочени в член 29 попадат в обхвата на дял IV от Договора за създаване на Европейската общност и същевременно да определи условията за гласуване по тези действия. Той препоръчва на държавите-членки да приемат това решение в съответствие с техните конституционни изисквания.

ДЯЛ VII²⁴

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ЗАСИЛЕНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО²⁵

ЧЛЕН 43 [I-44; III-416; III-417]²⁶

Държавите-членки, които възнамеряват да установят засилено сътрудничество помежду си, могат да използват институциите, процедурите и механизмите, предвидени в настоящия договор и в Договора за създаване на Европейската общност, при условие че предложеното сътрудничество:

- а) има за цел по-нататъшно осъществяване на целите на Съюза и на Общността, защитата и обслужването на техните интереси и засилването на техния процес на интеграция;
- б) зачита посочените договори и единната институционална рамка на Съюза;

---

²⁴ Въведен с Договора от Амстердам, изменен с Договора от Ница.

²⁵ Заглавието е изменено с Договора от Ница.

- в) зачита достиженията на правото на ЕО и мерките, приемани в съответствие с другите разпоредби на горепосочените договори;
- г) остава в рамките на правомощията на Съюза или Общността и не се отнася до области, които попадат в изключителните компетенции на Общността;
- д) не пречи на вътрешния пазар съгласно определението в член 14, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност или на икономическото и социалното сближаване съгласно дял XVII от посочения Договор;
- е) не представлява пречка или дискриминация в търговията между държавите-членки и не нарушава конкуренцията между тях;
- ж) включва най-малко осем държави-членки;
- з) зачита компетенциите, правата и задълженията на онези държави-членки, които не вземат участие в него;
- и) [III-417] не засяга разпоредбите на протокола относно интегрирането на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз;
- й) е отворено за всички държави-членки съгласно член 43б.

ЧЛЕН 43а [I-44]²⁷

Засиленото сътрудничество може да се използва само като крайно средство, когато в рамките на Съвета бъде установено, че целите му не могат да бъдат постигнати в разумен срок посредством прилагането на съответните разпоредби от Договорите.

---

²⁶ Въведен с Договора от Амстердам.

²⁷ Въведен с Договора от Амстердам.

ЧЛЕН 43б [I-44; III-418]²⁸

Когато се установява засилено сътрудничество, то е открито за всички държави-членки. Освен това то е открито за тях по всяко време съгласно членове 27д и 40б от настоящия договор и член 11а от Договора за създаване на Европейската общност, при условие че се съобразяват с основното решение и с решенията, приети в неговите рамки. Комисията и държавите-членки, които участват в засилено сътрудничество, гарантират, че колкото е възможно повече държави-членки биват насърчавани да вземат участие.

ЧЛЕН 44 [I-44; III-417]²⁹

1. За приемането на актовете и решенията, необходими за изпълнението на сътрудничеството по член 43, се прилагат съответните разпоредби за институциите на настоящия договор и на Договора за създаване на Европейската общност. Все пак, въпреки че всички членове на Съвета могат да участват в обсъжданията, решенията се приемат само от представителите на държавите-членки, които участват в засиленото сътрудничество. Квалифицираното мнозинство се определя чрез претегляне на гласовете на заинтересованите членове на Съвета, както е предвидено в член 205, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност. Единодушието се формира само от гласовете на заинтересованите членове на Съвета.

2. [III-417] Разходите, възникващи в изпълнение на сътрудничеството, които не са административни разходи за нуждите на институциите, се поемат от участващите държави-членки, освен ако Съветът с единодушие не е решил друго.

ЧЛЕН 44а [III-421]

Разходите, произтичащи от прилагането на засиленото сътрудничество, с изключение на административните разходи за институциите, се поемат от участващите държави-членки, освен ако всички членове на Съвета, след консултации с Европейския парламент, с единодушие не вземат друго решение.

---

²⁸ Въведен с Договора от Амстердам.

²⁹ Въведен с Договора от Амстердам.

ЧЛЕН 45 [III-423]³⁰

Съветът и Комисията осигуряват последователността в действията, предприети на основата на настоящия дял и съответствието на тези действия с политиката на Съюза и Общността, и си сътрудничат в тази връзка.

ДЯЛ VII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 46³¹

Разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност, на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, които се отнасят до правомощията на Съда на Европейските общности и до тяхното упражняване, се прилагат към настоящия договор единствено по отношение на следните разпоредби:

- а) разпоредбите, изменящи Договора за създаване на Европейската икономическа общност с цел създаването на Европейска общност, Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия;
- б) разпоредбите на дял VI при условията, предвидени в член 35;
- в) разпоредбите на дял VII при условията, предвидени в член 11 от Договора за създаване на Европейската общност и на член 40 от настоящия договор;
- г) член 6, параграф 2 по отношение на действията на институциите, доколкото Съдът на Европейските общности има правомощия по силата на договорите за създаване на Европейските общности и по силата на настоящия договор;

---

³⁰ Въведен с Договора от Амстердам.

д) [III-371] чисто процесуални постановления по член 7, когато Съдът действа по искане на заинтересованата държава-членка в рамките на един месец от датата на констатацията на Съвета, предвидена в посочения член.

е) [III-308] член от 46 до 53.

ЧЛЕН 47 [III-308]

При спазване на разпоредбите за изменение на Договора за създаване на Европейската икономическа общност, с цел създаването на Европейската общност, на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана и на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, както и на тези заключителни разпоредби, нищо в настоящия договор не засяга Договорите за създаване на Европейските общности или последващите договори и актове, които ги изменят и допълват.

ЧЛЕН 48 [IV-443]³²

Правителството на всяка държава-членка или Комисията могат да представят на Съвета предложения за изменение на договорите, на които се основава Съюзът.

Ако Съветът, след консултиране с Европейския парламент и, когато е подходящо – Комисията, даде становище в полза на свикването на конференция на представителите на правителствата на държавите-членки, конференцията се свиква от председателя на Съвета с цел определяне с общо съгласие на измененията на договорите, които следва да бъдат направени. Европейската централна банка също трябва да бъде консултирана, в случай на институционални промени в паричната сфера.

Измененията влизат в сила след тяхното ратификация от всички държави-членки съгласно съответните им конституционни изисквания.

---

³¹ Изменен с Договора от Амстердам и с Договора от Ница.

³² Изменен с Договора от Амстердам.

ЧЛЕН 49 [I-58; I-1 §2]

Всяка европейска държава, която спазва принципите, залегнали в член 6, параграф 1, може да поиска да членува в Съюза. Тя заявява молбата си за членство пред Съвета, който се произнася с единодушие, след консултация с Комисията и след одобрението на Европейския парламент, прието с абсолютно мнозинство от неговите членове.

Условията за приемане на нови членове и измененията на договорите, върху които се основава Съюзът и които се налагат от това приемане, трябва да бъдат уредени в споразумение между държавите-членки и държавата, подала молба за членство. Това споразумение трябва да бъде внесено за ратификация от всички държави-членки съгласно съответните им конституционни изисквания.

ЧЛЕН 50³³

1. Членове от 2 до 7 и от 10 до 19 от Договора за създаване на Единен Съвет и Единна Комисия на Европейските общности, подписани в Брюксел на 8 април 1965 г., понастоящем се отменят.
2. Член 2, член 3, параграф 2 и дял III от Единния европейски акт, подписан в Люксембург на 17 февруари 1986 година и в Хага на 28 февруари 1986 година, се отменят.

ЧЛЕН 51 [IV-446]

1. Настоящият договор се сключва за неопределен срок.

ЧЛЕН 52 [IV-447]

1. Настоящият договор подлежи на ратификация от високодоговарящите се страни съгласно съответните им конституционни изисквания. Ратификационните инструменти се депозират при правителството на Италианската република.

Настоящият договор влиза в сила на 1 януари 1993 г., при условие, че всички ратификационни инструменти са били депозиранни, или ако това условие не е изпълнено, на първия ден от месеца, следващ този на депозиране на ратификационния инструмент от последната подписваща държава, която предстои да предприеме тази стъпка. *

[*Влизане в сила: 1 November 1993]

ЧЛЕН 53 [IV-448]³⁴

Настоящият договор, съставен в единствен оригинал на датски, нидерландски, английски, френски, немски, гръцки, ирландски, италиански, португалски и испански езици, като текстовете на всеки от тези езици са еднакво автентични, трябва да бъде депозиран в архивите на правителството на Италианската република, което ще изпрати заверено копие до всяко от правителствата на другите подписали държави.

Съгласно договорите за присъединяване, българският, естонският, латвийският, литовският, малтийският, полският, румънският, словашкият, унгарският, финландският, чешкият и шведският текст на настоящия договор са еднакво автентични.³⁵

---

³³ Изменен с Договора от Амстердам.

³⁴ Изменен с Договора от Амстердам.

³⁵ Последно изменен с чрн 18, параграф 3 от Акта относно условията за присъединяване на Република България и Румъния и промените в учредителните договори на Европейския съюз.